

PODEŠAVANJA

Kompromisi sa ekonomski najmoćnijim članicama Evropske unije razvodnjavanju originalne predloge energetske i klimatske zakona i ciljeva bloka

Francuska postigla kompromis sa EU o nuklearnoj energiji

Nemačka dogovorila sa EU spor oko budućnosti benzinaca i dizelaša

Berze električne energije kritikuju tržišne reforme Evropske komisije

EU postigla načelni dogovor o većem udelu OIE do 2030.

SADRŽAJ

EU postigla načelni dogovor o većem udelu obnovljive energije do 2030.	OVDE
EU dogovorila kompromis o nuklearnoj energiji pod pritiskom Francuske	OVDE
Nemačka dogovorila sa EU spor oko budućnosti benzinaca i dizelaša	OVDE
Berze električne energije kritikuju tržišne reforme Evropske komisije	OVDE
ACER : Oblasti za veću konzistentnost u metodologijama analize troškova i koristi energetske infrastrukture...	OVDE
ACER odobrio pravila o međuzonskoj alokaciji kapaciteta na dugoročnim tržištima električne energije.....	OVDE
Svetska banka: Pad cena uglja odražava preoblikovanje globalne trgovine energijom	OVDE
Države članice EU složne da produže dobrovoljni cilj smanjenja potrošnje gasa od 15%	OVDE
EU brani pravila skladištenja gasa	OVDE
Shell-ova dva scenarija svetske energetske sigurnosti	OVDE
Zahvatanje ugljenika moglo bi udvostručiti račune za struju	OVDE
EU pokreće novu referentnu vrednost za tečni prirodni gas umesto TTF-a	OVDE
Bugarski regulator kaznio snabdevača energijom sa zbog manipulisanja tržištem struje.....	OVDE
Rumunija: Državna pomoć za OMV Petrom uz odobrenje EU	OVDE
Cene električne energije u Evropi za domaćinstva a uključujući poreze (februar 2023.)	OVDE

EU postigla načelni dogovor o većem udelu obnovljive energije do 2030.

BRISEL - Evropska unija postigla je u četvrtak 30. marta privremeni dogovor o višim ciljevima obnovljive energije, važnom stubu planova bloka za borbu protiv klimatskih promena, izveštava **Rojters**.

Pregovarači Evropskog parlamenta i Saveta, koji predstavljaju članice EU, složili su se da će se do 2030. godine 27 EU zemalja obavezati da će 42,5% svoje energije dobijati iz obnovljivih izvora poput vetra i sunca, s potencijalnim dopunom do 45%.

Trenutni cilj EU do 2030. je 32% udela obnovljive energije.

EU je 2021. godine podmirivala 22% svoje potrošene energije iz obnovljivih izvora, ali je nivo znatno varirao među zemljama. Švedska prednjači među 27 zemalja EU sa 63% udela obnovljive energije, dok u Luksemburgu, Malti, Holandiji i Irskoj obnovljivi izvori čine manje od 13% ukupne potrošnje energije.

Brzi prelazak na obnovljive izvore energije ključan je ako EU želi da ispuni svoje ciljeve klimatskih promena, uključujući pravno obavezujući cilj smanjenja neto emisija stakleničkih gasova za 55% do 2030. godine, u odnosu na nivo iz 1990. godine.

Zemlje EU će morati da podignu na 29% udeo obnovljivih izvora u energiji koju koristi transportni sektor. Industrija EU povećavala bi svoju upotrebu obnovljivih izvora za 1,6% godišnje, pri čemu bi 42%

vodonika koji koristi dolazilo iz obnovljivih izvora do 2030. i 60% do 2035. godine.

Direktiva je dodala ciljeve za zgrade i tražila ubrzanje procesa izdavanja dozvola za projekte obnovljive energije.

Ciljevi obnovljive energije dobili su na značaju nakon ruske intervencije u Ukrajini, jer je EU teži da okonča svoju zavisnost od ruskih fosilnih goriva do 2027. godine – i planira da to postigne uglavnom putem lokalno proizvedene energije s niskim udjelom ugljika, napominje Rojters.

Postizanje novih ciljeva zahtevaće, međutim, ogromna ulaganja u vetroelektrane i solarne farme, povećanje proizvodnje obnovljivog prirodnog gasa i jačanje evropskih energetske mreže kako bi se integrisalo više čiste energije.

Novi zakon takođe ubrzava procedure za izdavanje dozvola za vetroelektrane, solarne panele i druge projekte obnovljive energije. Oni bi se smatrali „prevashodnim javnim interesom“, što znači da bi mogli biti izuzeti od određenih zakona o zaštiti prirode.

„To će značiti ogroman podsticaj za obnovljive izvore energije u Evropi“, rekao je Markus Pieper, koji je predvodio pregovore za Evropski parlament o ovoj direktivi.

Evropska komisija je saopštila da će do 2030. godine biti potrebna dodatna ulaganja od 113 milijardi evra u infrastrukturu za obnovljive izvore energije i vodonik, ako zemlje EU žele da se oslobode zavisnosti od ruskih goriva.

Sporazum još treba da formalno potvrde parlament i vlade EU. Iako je ovo obično formalnost, nedavno ponovno otvaranje sporazuma u Nemačkoj u vezi s pravilima za emisiju izduvnih gasova iz automobila izaziva zabrinutost da bi zemlje nezadovoljne ishodom ovog sporazuma mogle povući sličan potez.

EU dogovorila kompromis o nuklearnoj energiji pod pritiskom Francuske

BRISSEL - EU je postigla kompromis o novim ciljevima za obnovljivu energiju nakon što je pristala da napravi izuzetak za nuklearnu energiju u određenim sektorima usled pritiska Francuske, prenosi *Fajnenšel Tajms*.

Francuska je tražila da se nuklearna energija uključi u napore zemalja da postignu te ciljeve. Ali na kraju duge noći pregovora, zemlje su se složile oko ograničenije koncesije računajući nuklearnu energiju u cilj za industriju.

Nuklearno skeptične zemlje, uključujući Nemačku i Austriju, protivile su se uključivanju atomske energije, rekavši da bi takav potez potkopao napore za proširenje solarne energije, vetra i drugih obnovljivih izvora energije.

Sporazum sada uključuje računanje vodonika sa niskim udelom ugljenika proizvedenog električnom energijom iz atomskih elektrana kao deo odvojenih ciljeva za obnovljivi vodonik koji koristi industrija, a koji se pod određenim uslovima može smanjiti za jednu petinu.

Države bi, međutim, i dalje morale postići ukupni cilj obnovljivih izvora od 42,5 posto, bez obzira na popust u industrijskom sektoru.

Francuska ministarka energetike Anjes Panijer-Rinašer (Agnès Pannier-Runacher) rekla je da je sporazum "važan napredak" u smislu davanja priznanja nuklearnoj energiji prilikom osmišljavanja

ciljeva za smanjenje emisija - bitke koju Francuska vodi mesecima.

"Ovde se radi o prepoznavanju da je razvoj obnovljive energije u Evropi usmeren na eliminaciju fosilnih goriva i da ne bi trebao dovesti do zamene nuklearnih reaktora", rekla je ona novinarima.

Ona je dodala da su francuski naponi usmereni na davanje "glasa u Evropi svim državama članicama koje smatraju da će nam nuklearna energija pomoći da fosilna goriva ostavimo iza sebe".

Novi ciljevi i dalje znače da će Francuska morati da se uhvati u koštac sa uvođenjem proizvodnje obnovljive energije. U 2020. to je bila jedina zemlja koja nije ispunila svoj cilj koji je postavila EU, a to je u slučaju Francuske da 23 posto potrošnje obnovljive energije dolazi iz obnovljivih izvora. Trenutno je to 19,1 posto.

Francuska je dugo bila evropski šampion u nuklearnoj energiji, dobijajući najmanje dve trećine svoje električne energije iz atomskih elektrana prošle godine. Planira najmanje šest novih reaktora, koje namerava izgraditi do 2035. godine.

Novi zakon takođe ubrzava procedure za izdavanje dozvola za vetroelektrane, solarne panele i druge projekte obnovljive energije. Oni bi se smatrali „prevashodnim javnim interesom“, što znači da bi mogli biti izuzeti od određenih zakona o zaštiti prirode.

„To će značiti ogroman podsticaj za obnovljive izvore energije u Evropi“, rekao je Markus Pieper, koji je predvodio pregovore za Evropski parlament o ovoj direktivi.

Predsjednica Evropske komisije Ursula von der Leyen rekla je da će nam sporazum "pomoći da napredujemo ka klimatskoj neutralnosti, ojačati našu energetske sigurnost i povećati našu konkurentnost - sve odjednom".

Nemačka dogovorila sa EU spor oko budućnosti benzinaca i dizelaša

BRISEL - Ministri energetike Evropske unije složili su se prošle nedelje sa ustupcima Nemačkoj u sporu oko budućnosti automobila s motorima s unutrašnjim sagorevanjem, dozvoljavajući registraciju novih vozila s takvim motorima čak i nakon 2035. godine pod uslovom da koriste samo klimatski neutralno gorivo .

Inicijalni predlog zemalja članica Evropske unije o novim standardima emisije ugljen dioksida za automobile odložen je zbog protivljenja Nemačke. EU je htela da zabrani prodaju svih novih automobila sa motorima sa unutrašnjim sagorevanjem od 2035.

Nemačka je zahtevala izuzeće za automobile koji sagorevaju e-goriva, tvrdeći da su CO2 neutralni kada se proizvode korišćenjem obnovljive energije i ugljenika zarobljenog iz vazduha kako ne bi izbacivali dalje emisije koje menjaju klimu u atmosferi.

Nemački ministar transporta Volker Vising (Wissing) je rekao da su se dogovorili o konkretnim proceduralnim koracima i da je konkretan raspored postao obavezujući. „Želimo da proces bude završen do jeseni 2024. godine“, dodao je.

Kritičari ovu raspravu nazivaju irelevantnom, rekavši da nema šanse da se proizvodni kapaciteti za e-goriva približe ni blizu što ih učini održivom alternativom za automobilski sektor. Slični argumenti bi se mogli iznijeti i o električnim

automobilima — proizvođači priznaju da tehnologija i infrastruktura potrebna da bi električna vozila bila ekonomična, pouzdana i svestrana kao što su tradicionalni automobili još uvek nedostaju, te da su često privlačni za kupce samo ako ih podržava subvencije i poreske olakšice.

Ekološka grupa Greenpeace oštro je kritikovala sporazum, piše **AP**.

Berze električne energije kritikuju tržišne reforme Evropske komisije

PARIZ - Predlog tržišne reforme Evropske komisije uključuje elemente koji bi mogli imati negativne posledice na razvoj kratkoročne trgovine u EU, ocenjuje berza električne energije Epex Spot.

“Predlozi mogu, u najmanju ruku, da dovedu do poremećaja kratkoročnih tržišta. Ovo možda nije očigledno na prvi pogled, ali je evidentno”, rekao je 28. marta Ralf (Ralph) Danielski, izvršni direktor berze sa sedištem u Parizu.

Saopštenje je usledilo istog dana kada su se ministri energetike EU okupili u Briselu kako bi razgovarali o predlogu reforme tržišta električne energije koji je iznela EK pre dve nedelje.

Danielski je bio posebno kritičan prema predlogu EK da se osnuje jedinstveno pravno lice sa zadatkom da upravlja spajanjem tržišta na tržištima unutar dana i dan unapred – što se trenutno radi kroz saradnju između berzi električne energije.

Regulatorna agencija EU ACER je ranije rekla da bi ova infrastruktura bila prikladnija za pravno lice na nivou EU, ostavljajući razmenu njihovoj osnovnoj delatnosti olakšavanja trgovanja električnom energijom na njihovim platformama.

ACER je pre dve godine predložio uvođenje operatora za spajanje na jedinstvenom tržištu u pregledu smernica EU za alokaciju kapaciteta i upravljanje zagušenjem (eng. CACM), proces koji je stavljen na čekanje tokom energetske krize koja je započela prošle godine smanjenjem izvoza gasa iz Rusije u EU. Acerov predlog se ponovo pojavio u predlogu komisije za tržišnu reformu u martu, saopštio je Epex.

“Nema jasnoće o potrebama, ciljevima ili koristima takvog subjekta. Ono što je jasno je da bi njegova implementacija izazvala gubitak vremena i resursa, dok bi se stvorila centralizirana tržišna postavka, novo uvođenje jedne tačke neuspeha za pan evropsko tržište električne energije”, rekao je izvršni direktor, dodajući da se Savet Epexa, koje predstavlja članove berze, složio se sa ovim stavom na nedavnom sastanku.

Rivalska berza električne energije Nord Pool je takođe ranije kritikovala predlog o zajedničkom operatoru spajanja tržišta.

“Postavljanje monopola”

Danielski je takođe kritikovao predlog EK za kontinuirano deljenje knjiga narudžbi među berzama, čak i kada ne postoji prekogranični kapacitet.

“Ova mera je prvi korak ka uspostavljanju monopola na tržištu koje je napredovalo pod konkurencijom. Zaista moramo usredsrediti napore na ona područja u kojima se može postići daljnji napredak u podsticanju unutrašnjeg energetskog tržišta i jasno je da moramo izbegavati sve ideje za koje se pokazalo da su kontraproduktivne”, rekao je.

ACER : Oblasti za veću konzistentnost u metodologijama analize troškova i koristi energetske infrastrukture

LJUBLJANA - EU Agencija za saradnju energetskih regulatora (ACER) objavila je 22. marta [dokument](#) gde identifikuje teme u kojima je potrebna konzistentnost u svim metodologijama analize troškova i koristi (CBA metodologije) koje trenutno razvijaju Evropska komisija i evropski operateri električne i gasne mreže.

Zašto je ACER izdao ovaj dokument?

Ažurirana TEN-E Uredba ([Uredba \(EU\) 2022/869](#)) uvela je zadatak razvoja zasebnih CBA metodologija za različite kategorije energetske infrastrukture i od strane različitih subjekata:

- Mreže EU operatora prenosnog sistema za električnu energiju (ENTSO-E) za projekte prenosa električne energije (uključujući offshore mreže);
- EU mreže operatora transportnog sistema za gas (ENTSOG) za vodonične projekte; i
- Evropske komisije za projekte skladištenja energije, pametnih električnih mreža, gasnih pametnih mreža, elektrolizera i CO2 mreža i objekata.

U tu svrhu, ACER -ov pozicioni dokument postavlja teme u kojima bi uključene strane trebalo da promovišu doslednost među svim CBA metodologijama, navodi Agencija.

ACER odobrio pravila o međuzonskoj alokaciji kapaciteta na dugoročnim tržištima električne energije

LJUBLJANA - Dugoročno tržište električne energije u Evropi oslanja se na tzv. dugoročna prava na prenos (LTTR), koja omogućavaju učesnicima na tržištu da zaštite svoju izloženost u svim zonama licitacije. Dodela tih LTTR trenutno nije koordinisana preko različitih granica, što dovodi do neefikasnosti u obračunima kapaciteta električne energije u nekim regionima (CCR).

ACER je 22. marta 2023. odobrio tri predloga Operatora prenosnog sistema (TSO) za izmenu metodologija za dodeljivanje kapaciteta prema:

- Jedinstvenoj platforma za dodelu, uključujući metodologiju za podelu troškova za njeno uspostavljanje, razvoj i rad (SAP);
- Distribuciji prihoda od zagušenja (CID); i
- Deljenja troškova nastalih kako bi se osigurala čvrstina i naknada LTTR-a.

ACER smatra da su ove odobrene metodologije ključni korak ka integrisanom i efikasnom dugoročnom tržištu električne energije. Konkretno, oni će omogućiti implementaciju alokacije kapaciteta na osnovu protoka za dugoročno tržište u jezgru i proračuna kapaciteta u nordijskim regijama.

Svetska banka: Pad cena uglja odražava preoblikovanje globalne trgovine energijom

VAŠINGTON - Cene uglja su se povlačile sa svojih najviših vrednosti u 2022., ali su i dalje znatno iznad proseka 2017-2021., navodi se u prošlonedeljnoj analizi objavljenoj na [blogu Svetske banke](#).

Globalna potrošnja uglja dostigla je najviši nivo u 2022. godini, predvođena Indijom i Kinom. Što se tiče ponude, povećani izvoz zemalja kao što su Južna Afrika i Kolumbija – čiji je zajednički udeo u ukupnom evropskom uvozu iznosio 35% od avgusta 2022. – delimično je nadoknadio smanjenje ruskog izvoza u Evropu.

Očekuje se da će cene biti niže u 2023. (u proseku) u odnosu na 2022., ali će ostati visoke prema istorijskim standardima.

Moguće preusmeravanje ponude iz Rusije i brži od očekivanog tempo ponovnog otvaranja Kine mogli bi uticati na izgleda pada cena.

Države članice EU složne da produže dobrovoljni cilj smanjenja potrošnje gasa od 15%

STOKHOLM - Evropski savet je 28. marta postigao politički dogovor o predlogu za produženje za još godinu dana dobrovoljnog cilja država članica za smanjenje potražnje za prirodnim gasom od 15 posto. Nova uredba postavlja dobrovoljni cilj državama članicama da smanje za toliko potrošnju prirodnog gasa između 1. aprila 2023. i 31. marta 2024. godine, u poređenju sa njihovom prosečnom potrošnjom u periodu od 1. aprila 2017. do 31. marta 2022. Države članice mogu izabrati mere kojima žele doći do cilja.

Uredba zadržava mogućnost da Savet proglasi

„uzbunu Unije” o sigurnosti snabdevanja, u kom slučaju bi smanjenje potrošnje gasa postalo obavezno,

prenosi **Euractiv**.

Ukupna potrošnja prirodnog gasa u EU pala je za 19,3% između avgusta 2022. i januara 2023.

Osim toga, države članice su se složile sa izmenjenim pravilima izveštavanja. Države članice će najmanje svaka dva meseca izveštavati podatke o ostvarenim uštedama. Ako se proglasi uzbuna Unije, oni bi podatke izveštavali svaki mesec. Države članice mogu, ako to žele, prijaviti pregled potrošnje energije po sektorima.

Savet je dodao novu odredbu za rešavanje specifičnog pitanja povećane potrošnje gasa u državi članici zbog prebacivanja uglja na gas koji se koristi za daljinsko grejanje, u određivanju referentne potrošnje gasa.

Fleksibilnosti predviđene za zemlje EU da ispune cilj dobrovoljnog smanjenja ostaju nepromenjene.

EU brani pravila skladištenja gasa

BRISEL - Evropska komisija branila je svoje propise o skladištenju gasa, saopštivši 28. marta da nema ubedljivih dokaza da su oni izazvali skokove cena u leto 2022, i umesto toga ukazala na visoka injektiranja gasa država članica i operatera, prenosi **Argus media**.

Verovatnije je da su promene u snabdevanju Evrope, posebno iz Rusije, podstakle cene, navodi se u izveštaju komisije. Ali "odlučno" punjenje skladišta od strane operatera, ponekad delujući u skladu s propisima država članica, moglo je "omogućiti privremeno prekoračenje cena" u leto 2022., prema Komisiji.

Gledajući napred, Komisija je rekla da je "svesna tvrdnji da bi postupnije dopunjavanje skladišta, moglo pomoći u ublažavanju kretanja cena".

Uredba o skladištenju gasa, uvedena u junu, obavezala je zemlje članice da osiguraju da njihova skladišta budu puna na 80 posto do 1. novembra 2022. godine, a na 90 posto 1. novembra u narednim godinama. Nametnuti su posredni ciljevi za svaku zemlju i preporučene mere koje bi države članice mogle preduzeti kako bi osigurale postizanje cilja.

Komisija je navela da su ukupne letne injekcije od 749 TWh u skladišta gasa u celom bloku bile su najveće od 2018.

Shell-ova dva scenarija svetske energetske sigurnosti

LONDON – Britansko-holandski energetske gigant Shell je nedavno objavio svoje najnovije scenarije energetske sigurnosti. Dva nova scenarija razmatraju moguće energetske i klimatske ishode koji bi mogli proizaći iz sveta kojem je sigurnost dominantna briga.

Prvi scenario, nazvan Arhipelag, prati kako bi se današnji pritisci mogli odigrati do kraja stojeća. Nacionalni interes je i dalje ključni, a obnovljivi izvori energije se uglavnom vide kao način za poboljšanje energetske sigurnosti. Do 2100. neto nulte emisije su na vidiku, ali svet nije uspeo da ispuni cilj Pariskog sporazuma. Ovaj scenario je istraživački; nastoji da zacrti kurs odakle je svet stajao 2022.

Drugi scenario, nazvan Nebo 2050, pokazuje koliko brzo se svet mora kretati da bi ispunio cilj Pariskog sporazuma. Globalna klimatska sigurnost postaje primarna briga. Zemlje se utrkuju u prelasku na čistiju energiju i pojavljuje se konkurentan krajolik za tehnologiju, minerale i proizvodne kapacitete. Konkurencija pokreće brze promene i svet dostiže neto nulte emisije 2050. Ovaj scenario je normativan i izuzetno izazovan; postavlja ciljeve neto nulte emisije do 2050. i zagrevanja atmosfere ograničene na ispod 1,5°C do 2100. godine, a zatim se vraća na realnost 2022. kako bi se istražilo kako se ove krajnje tačke može stići.

Ključne tačke iz scenarija energetske sigurnosti uključuju:

- Fosilna goriva gube tržišni udeo. Energetski sistem se dekarbonizuje, ali pitanje je: koliko brzo?
- Ne postoji realan put do trenutnog i strmog pada emisija.
- Prosečni porast temperature će vrlo verovatno premašiti 1,5°C.
- Budućnost energije je električna energija, iako vodonik i bioenergija imaju značajnu ulogu.
- Spuštanje porasta temperature ispod 1,5°C zahtevaće uklanjanje i skladištenje ugljenika velikih razmera.

Shell navodi da ovi scenariji nisu predviđanja ili očekivanja onoga što će se dogoditi ili onoga što će se verovatno dogoditi. Oni nisu izraz Shell-ove strategije i nisu Shell-ov poslovni plan; oni su jedan od mnogih inputa koje koristi Shell da proširi razmišljanje dok donosi odluke.

Zahvatanje ugljenika moglo bi udvostručiti račune za struju

NJUJORK - Cena električne energije iz elektrana opremljenih uređajima za hvatanje i pohranjivanje ugljenika (eng. CCS) najmanje je 1,5 do 2 puta skuplja od drugih alternativa, prema novom izveštaju neprofitnog Instituta za energetske ekonomiju i finansijsku analizu (IEEFA). Mnogo je pristupačnije okrenuti se obnovljivim izvorima energije poput sunca i vetra, komentariše portal **The Verge**.

„Ekonomski opravdanost CCS-a u energetskom sektoru je slaba, uzimajući u obzir ulazne troškove i neizvesnost finansiranja, kontinuirane kvarove tehnologije i alternative koje se stalno poboljšavaju“, kaže koautor izveštaja Kristina (Christina) Ng u saopštenju za javnost. „Ipak, kreatori politike to prepoznaju kao održivu investiciju ili suviše lako pružaju izdašne finansijske podsticaje proizvođačima i programerima CCS-a.“

Tehnologija bi trebalo da uhvati većinu emisije CO₂ iz elektrane na uglj ili na gas pre nego što može pobeći iz dimnjaka. Tada se gas efekta staklene bašte mora transportovati i negde skladištiti kako ne bi ušao u atmosferu i pogoršao klimatske promene.

Kompanije za fosilna goriva tipično pumpaju taj CO₂ pod zemlju kako bi ga „pohranili“. Ali oni to obično rade u procesu koji se zove poboljšana eksploatacija nafte. To je taktika koja se koristi za povećanje teško dostupnih rezervi nafte, koje

kompanije zatim mogu prodati kao 'ugljenično neutralnu' naftu. To je CCS učinilo vrlo kontroverznim kao navodno klimatsko rešenje. Koristile su ga kompanije za fosilna goriva kako bi se predstavile kao klimatski heroji čak i dok buše za još nafte.

Veleprodajne cene struje do 175% veće?

Ispostavilo se da će oslanjanje na CCS verovatno povećati i račune za struju. Procene troškova za CCS projekte često izostavljaju troškove koji se odnose na transport i skladištenje CO₂, prema analizi IEEFA. A ti troškovi, koji bi mogli da obuhvate izgradnju mreže novih cevovoda, su značajni.

IEEFA je procenila troškove opremanja elektrana sa CCS-om u Australiji, koja se još uvek u velikoj meri oslanja na uglj za svoju električnu energiju. Ako investitori te troškove prebace na potrošače, prema analizi, to bi moglo povećati veleprodajne cene električne energije za 95 do 175 posto.

To se zasniva na prosečnom trošku proizvodnje električne energije tokom životnog veka elektrane, koji se naziva nivelirani trošak električne energije (eng. LCOE). LCOE za fosilna goriva uparen sa CCS-om je najmanje 1,5 do 2 puta veći od solarnih, vetroelektrana ili tradicionalnih elektrana na uglj i gas bez CCS-a, navodi se u izveštaju.

Osposobljavanje energetskih mreža za rad na obnovljivu energiju, naravno, takođe uključuje troškove ulaganja. Ali korišćenje obnovljive energije postalo je izuzetno pristupačno tokom godina, a solarna energija je postala najjeftiniji izvor električne energije u mnogim delovima sveta.

Stoga nije ni čudo što se predviđa da će obnovljiva energija dominirati rastom globalnog energetskog sektora u sledećih nekoliko godina.

EU pokreće novu referentnu vrednost za tečni prirodni gas umesto TTF-a

BRISEL - Evropska unija je pokrenula novu referentnu vrednost za gas za transakcije utečnjelog prirodnog gasa umesto one sa holandskog čvorišta Title Transfer Facility (TTF), objavila je 3. aprila Agencija Evropske unije za saradnju energetskih regulatora (ACER).

TTF je virtuelno čvorište za trgovinu prirodnim gasom osnovano u Holandiji, koje omogućava trgovcima da obavljaju fjučers i fizičku trgovinu gasom. Trgovine na TTF-u uveliko premašuju domaće holandske trgovinske volumene, što je omogućilo TTF-u da stekne ugled kao glavno merilo cena prirodnog gasa u Evropi, što je zauzvrat dovelo do veće likvidnosti na platformi.

ACER je 31. marta pokrenuo novi cenovni standard za transakcije utečnjelog prirodnog gasa (LNG).

Zemlje članice EU dogovorile su se krajem 2022. da naprave novu referentnu vrednost koja će odražavati stvarni nivo cena gasa u Evropi, kako bi se sprečilo ponavljanje prekomernih fluktuacija cena.

Agencija sada objavljuje dnevne cene odvojeno za severozapadnu Evropu i južnu Evropu, kao i jedinstvenu cenu za Evropsku uniju.

Ona je 31. marta iznosila 38,27 eura po megavatsatu, 20% manje nego na najvećem TTF čvorištu.

Ovaj indikator se zasniva na ponderisanoj prosečnoj ceni dnevnih spot ugovora za tečni prirodni gas, s obzirom na sporazume i obaveštenja o isporuci u EU.

Cene gasa u Evropi pale su početkom marta na nivo iz jula 2021. — ispod 500 dolara za 1.000 kubnih metara.

Bugarski energetski regulator kaznio snabdevača energijom sa zbog manipulisanja tržištem struje

SOFIJA - Bugarski energetski regulator (Komisija za energetiku i regulaciju vode - KEVR) kaznio je 23. marta firmu Enerdži Splaj (Energy Supply) sa 165.238 BGN (približno 84.486 €) zbog manipulacije bugarskim veleprodajnim tržištem električne energije unutar dana kršeći član 5. Uredbe o celovitosti i transparentnosti veleprodajnog tržišta energije (eng. REMIT).

KEVR je zaključio da je Energy Supply od 1. januara 2021. do 31. marta 2022. godine izvršio manipulaciju tržišta putem razlaganja naredbi (slojeviti) i izdavanja na lažne narudžbe (spoofing), odnosno izdavanjem naloga koje trgovac nikada ne namerava da izvrši.

Prema KEVR-u, Energy Supply je izdavao fiktivne naloge za prodaju, čime je postigao kratkoročno sniženje cena pojedinih proizvoda. Snabdevanje energijom je kod ostalih učesnika na tržištu stvorilo utisak da će cena nastaviti da pada. To je nagnalo druge učesnike na tržištu da prodaju električnu energiju pomenutom snabdevaču po nižim cenama.

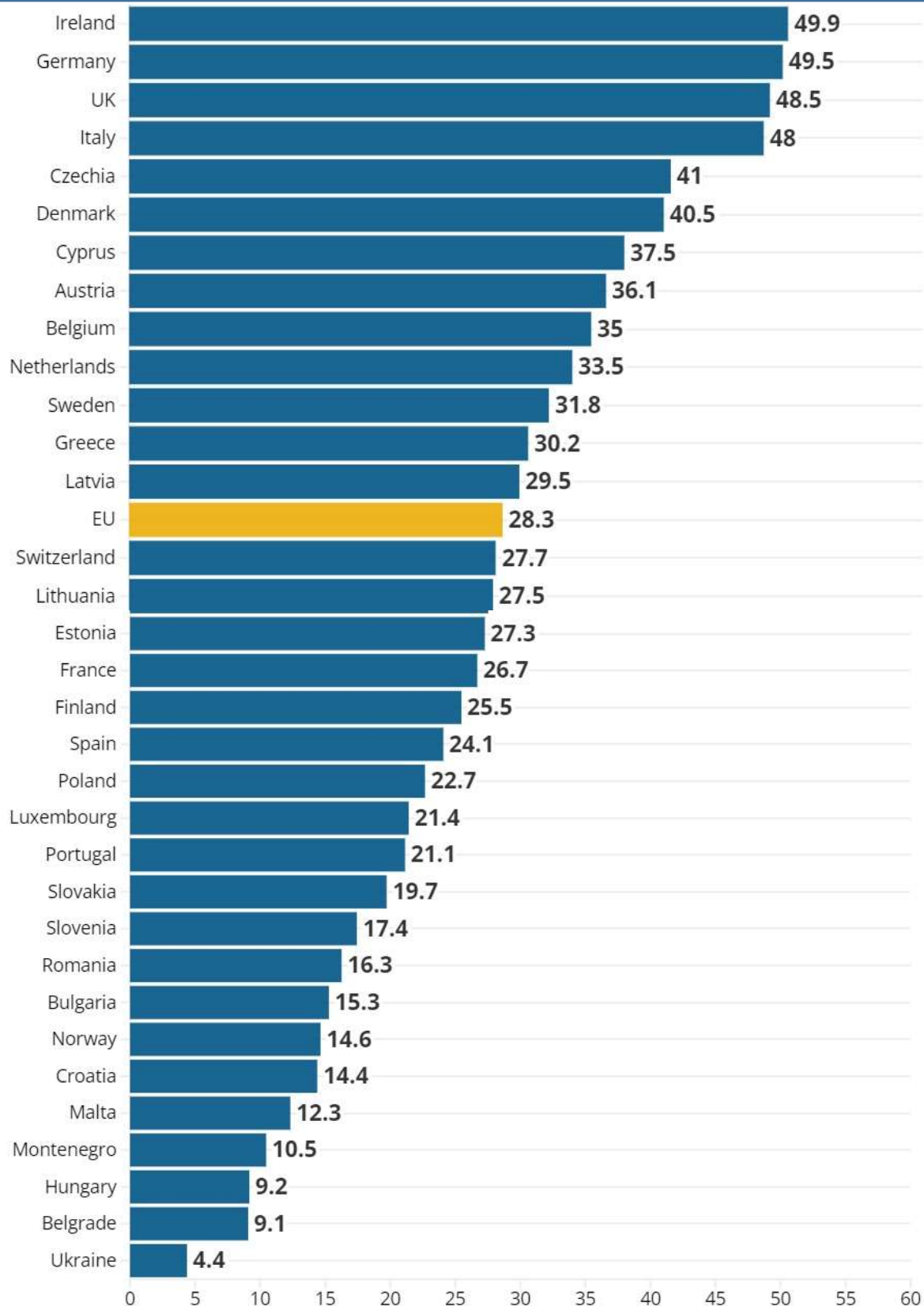
Rumunija: Državna pomoć za OMV Petrom uz odobrenje EU

BUKUREŠT - OMV Petrom, najveća naftna kompanija u Rumuniji, dobiće 40 miliona evra državne pomoći (najverovatnije granta) u okviru Nacionalnog plana oporavka i otpornosti za projekat zelenog vodonika, navode upućeni izvori za portal Economica.net.

Projektom je predviđeno postrojenje za hidrolizu snage 20 MW, a potrošena energija treba da se dobije iz obnovljivih izvora.

Ukupna vrednost projekta je 88 miliona evra. Postrojenje mora biti u funkciji do kraja 2025. godine.

Cene električne energije u Evropi za domaćinstva a uključujući poreze (feb. 2023.)

*Informacije objavljene u ovom Biltenu ne treba nužno tumačiti kao opredeljenje AERS prema temama kojima se bave
Selektovao i uredio Dušan Daković – dusan.dakovic@aers.rs*